

TYGODNIK

PETERSBURSKI

GAZETA URZĘDOWA

KRÓLESTWA POLSKIEGO.

Wychodzi we **WTORKI** PIĄTKI. Prenumerata przyjmuje się pod adresem do Wydawcy Tygodnika w Petersburgu, lub do Expedycji Gazet Petersburskiego Pocztańtu, nadto we wszystkich Pocztowych urzędach w Cesarstwie i Królestwie.

Cena **ROCZNA** w Rosyji z początkiem, a w Stolicy, z nieszaniem do mieszkań, 15 rubli. **POZROCZNA** 8 rubli srebrem.

WTOREK, $\frac{17}{29}$ SIERPNI.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

PETERSBURG, $\frac{16}{28}$ SIERPNI.

Przez Rozkaz dzienny CESARSKI w Wydziale Wojskowości, z dnia 10 Sierpnia, Dowodzący rezerwową brygadą 9 dywizyi pieszej Pułkownik *Hühne 1*, podwyższony zostaje do rangi Jenerał-majora.

— Przez Rozkaz dzienny CESARSKI w Wydziale służby Cywilno-Wojskowej, z dnia 8 Sierpnia, Professor Zwyczajny CESARSKIEJ Medyczo-Chirurgicznej Akademii, Radzca Kollegijalny *Olędzki*, za odznaczającą się służbę został podwyższony do rangi Radzcy Stanu ze starszeństwem; Członek Kijowskiej Komisaryatskiej Kommissyi Radzca Stanu *Kristlib*, mianowany Członkiem takieże Kommissyi Woroneżskiej.

Rozkaz dzienny CESARSKI w Wydziale służby Cywilnej, z dnia 24 Lipca 1854 roku.

Następni Urzędnicy rozmaitych Władz Gubernii Kowieńskiej zostają, za wysługę lat, podniesieni do rang: Radzcy Dworu, Assesorowie Kollegijalni, Sekretarz Gubernijalnego Komitetu opieki więzień *Karwowski*, Rosieński Naczelnik Okręgowy Dóbr Państwa *Czyż*; — Assesora Kollegijalnego, Radzcy Honorowi, Sekretarze: Rządu Gubernijalnego *Minczewski* i Izby Sądu Cywilnego *Butkiewicz*, Assesorowie Sądów powiatowych: Wilkomierskiego *Rusiecki* i Telszewskiego *Trehubek*; — Radzcy Honorowego, Sekretarze Kollegijalni, przy Naczelniku Gubernii; Młodszy Urzędnik do szczególnych poruczeń *Rubażewicz* i były Starszy Pomocnik Zarządzającego Kancellaryą, obecnie dymisyonowany *Korzun*, Rządu Gubernijalnego; Pomocnik Kassjera *Bocianowski* i Archiwista *Mingielewicz*; Naczelnik Stołu Urzędu Powszechnej Opieki *Słodowski*; Szlacheckiego Deputatskiego Zgromadzenia; Protokolista *Stee-*

wicz i Tłomacz *Sawicki*; Kurator Zapasowych Magazynów Zboża powiatu Szawelskiego *Dąbrowski*, Starszy niezmienny Assesor Nowoalexandrowskiego Sądu Ziemskiego *Przyjatkowski*, i Dozorca Okręgowy powiatu Kowieńskiego *Horo-decki*, Nowoalexandrowski Strapczy powiatowy *Cydzik*, Assesorowie Sądów powiatowych: Poniewieźskiego *Towgin*, *Hrin-hof* i Nowoalexandrowskiego *Slepikowski*; Sekretarze Opieki Szacheckich: Poniewieźskiej *Dowiat* i Nowoalexandrowskiej *Tyszka*; byli: Wilkomirski Strapczy powiatowy *Noński* i Sekretarz Kowieńskiego Sądu powiatowego *Mickiewicz*; Kontrolerowie Izby Skarbowej *Bujnicki*, *Czapski* i *Żudycki*, Buchalter Rosieńskiej Kassy powiatowej *Ongirski*; Mierniczy Izby Dóbr Państwa *Czajkowski* i Pomocnik Rosieńskiego Naczelnika Okręgowego *Puzyrewski*, Pocztmistrz Jurborgski *Butkiewicz*; — Sekretarza Kollegijalnego, Sekretarze Gubernijalni: Rejestrator Kancellaryi Naczelnika Gubernii *Wnorowski*; Rządu Gubernijalnego: Naczelnicy Stołu *Micewicz* i *Twarowski 1*, Exekutor *Czujechi* i Pomocnik Archiwisty *Twarowski 2*; Kuratorowie zapasowych magazynów zboża w powiecie Rosieńskim *Billewicz* i *Wolmer*; Sekretarz Kowieńskiego Sądu Ziemskiego *Mackiewicz* i Pomocnik Dozorcy Okręgowego powiatu Rosieńskiego *Piotrowski*; Naczelnik Stołu i pełniący obowiązek Tłomacza Izby Sądu Kryminalnego *Rymkiewicz*, Sekretarz Prokuratora Gubernijalnego *Drozdowski*, Assesor Nowoalexandrowskiego Sądu powiatowego *Papłoński*, Sekretarz Kowieńskiej Szlacheckiej Opieki *Dzierdziejewski* i Sekretarz Szawelskiego Ratuszu *Pietrulewicz*; Izby Skarbowej: Naczelnicy Stołu *Trojapolski*, *Krzywobłocki* i Pomocnik Kontrolera *Ejtmminowicz*; Dozorca Akeczy Poniewieźskiego pow. *Maliński* i Buchalter Rosieńskiej Kassy powiat. *Wołodkiewicz*; Izdy Dóbr Państwa: Buchalter *Boczko*, Inżynier Cywilny *Malinin*, Mierniczy *Jasielski*, Pomocnik Buchaltera *Pańkowski* i Sekretarz Telszew-

skiego Zarządu Okręgowego *Dobszewicz*; Expedytor Kantoru Gubernijalnego *Gebicki*. (Dok. nast.)

— Przez Ukaz CESARSKI do Kapituły Orderów, z dnia 14 Maja, Najłaskawiej nadane zostały: Pałasz złoty z brylantami i napisem «za waleczność,» Jenerał-majorowi artylleryi konnej *Chrulow* i szpada złota, Dowodczy 9 brygady artylleryi polowej, Jenerał-majorowi *Proskuriakow*, obu w nagrodę odznaczenia się w bitwach z Turkami.

— Sekretarz Gabinetowy J. C. WYSOKOŚCI W. X. HELENY PAWEŁOWNY, Radzca Stanu *Stender*, na własną prośbę otrzymał dymissyą, z rangą Rzeczywistego Radzcy Stanu.

— Rada Państwa w Departamencie Praw i na Zgromadzeniu Ogólném, roztrząsnąwszy wniesione przez Ministra Wojny przedstawienie o prawach w służbie wojskowej synów Kapłanów i Dyakonów Prawosławnego i Ormiańsko-Gregoryańskiego wyznania, oraz dzieci Pastorów Protestant-skich, Zdaniem, NAJWYŻEJ zatwierdzoném w dniu 5 Lipca bieżącego roku, *uchwaliła*, iżby w uzupełnieniu stosownych artykułów Układu Praw o Stanach i Układu ustaw wojskowych, było postanowiono co następuje: 1.) Synowie kapłanów i dyakonów Prawosławnego i Ormiańsko-Gregoryańskiego wyznań, tudzież synowie pastorów, policzają się do pierwszej klasy wolno-zaciężnych, obowiązanych na rangę oficerską wysłużyć termin lat czterech. 2.) Przy wejściu do służby wojskowej mają oni złożyć wymagany programmatem 6 Maja 1844 roku examen naukowy. 3.) Mający attestata lub świadectwa o ukończeniu kursu nauk w średnich oddziałach Seminaryj lub odpowiednich im innych zakładach naukowych, wolni będą od zdawaniu examinu. 4.) Ci, którzy przy zaciągnięciu się do służby złożą examen, oraz ci, co mają attestata lub świadectwa o odbytych kursach, zaliczają się w stopniu podoficerów; ci zaś, którzy examinu nie złożyli, przyjmują się za prostych żołnierzy.

DEPEZA DO XIĘCIA LIEWEN z DNIA 21 STYCZNIA 1830.

(Ciąg IV.)

18.) «Rząd Brytański jest przekonany, że niepodobna będzie CESARZOWI JMCI zastanowić się nad brzmieniem artykułu VII traktatu Andrinopolskiego i nie spostrzedz natychmiast, że takowy dąży do zniweczenia niezależności Państwa Ottomańskiego.

«Tym artykułem zastrzeżono, że okręty kupieckie wszystkich narodów, wszelkiej wielkości i objętości, będą mogły swobodnie przechodzić przez cieśniny Dardanelle i Bosfor. Prawo rewizyi ze strony Rządu Tureckiego jest stanowczo zniesione. Ten artykuł nietylko pozbawia Portę możności wykonywania we własnych swych wodach prawa nierozłącznego od samobytniej najwyższej władzy, ale nadto odejmuje jej środki zastąpienia się od nieprzyjajnych czynów ze strony cudzoziemców, oraz od zdrady własnych poddanych. Prawo przeprowadzania wojsk rossyjskich w każdym czasie, i przez każdy punkt territorium Tureckiego, bez pozwolenia Dywanu, nie byłoby ani bardziej poniżajacém, ani niebezpieczniejszém. Podobne zawarowania nietylko niweczą prawa territorialne samowładztwa Porty i są dla niej zagrożajacemi; ale nadto wyraźnie narażają położenie i inte-

«ressa wszystkich nadbrzeżnych krajów morza Srodziemnego i muszą zwrócić pilną tych krajów uwagę.

«Jak w przyszłości można będzie sprawdzić rzeczywiste «przeznaczenie okrętu? W traktatach poprzedzajacych sama «Rossya zastrzegła wielkość i objętość okrętów, które będą «mogły być wpuszczane i stosowano się w tym względzie «do tego, co było najbardziej używaném i najkorzystniejszém «w żegludze po tych wodach. Prawo rewizyi dla sprawdzenia rodzaju i wartości ładunków, w celu obliczenia ilości «cia przywozowego, było w ogólności zaniechane przez Portę «dla ulgi okrętom cudzoziemskim; zgodziła się ona uważać «deklaracye szyprow, zakomunikowane jej przez Konsulów, «za dostateczny dowod, zastępujący rzeczywisty przeglad. Ale «co do prawa rewizyi w celu przekonania się o przeznaczeniu okrętu i przedmiocie podróży, tego nigdy się nie zdecydowano, i Państwo cokolwiek dbałe o swą niepodległość i «bezpieczeństwo, nie może go nigdy odstąpić. Tymczasem «zabroniono Portce nietylko wdawać się w jakibądź sposób «co do swobodnego przejścia przez cieśniny okrętów rossyjskich, ale nie wolno jej nawet użyć tej niezbędnej atrybucyi samowładztwa, w jej stosunkach ze wszelkimi innymi «krajami, a to skutkiem traktatu zawartego z CESARZEM «JMCIĄ.

«Jeżeliby Rząd Turecki chciał zatrzymać i przetrząsnąć «okręt należący do Państwa obcego, to nie z tém Państwem, «z którym być może iż Porta żadnego nie zawarła traktatu, «ale miałby zajście z CESARZEM Rossyjskim, który, z mocy «pomienionego artykułu, miałby prawny pozór do wypowiedzenia mu wojny. Ale przypuścimy, że takie to obce Państwo umyśliłoby przysłać okręt uzbrojony, albo napełniony «uzbrojonymi ludźmi na wody tureckie, albo nawet pod same «ściany pałacu Sultana i to w zamiarach nieprzyjacielskich; «CESARZ JMCI byłżeby, z brzmienia traktatu Andrinopolskiego, odpowiedzialnym za czyn podobny? W każdym razie Sultán pozostaje w zupełnej zależności od Rossyi w kwestyi, która jest żywotną dla bezpieczeństwa rządów jego.»

«Co do 18. I tak, Gabinet Londyński szczególnie powstaje przeciw zniesieniu prawa rewizyi okrętów, przebywajacych kanał Konstantynopolski; to właśnie zniesienie uważa on za nastające na niepodległość Turcyi. Ale przedewszystkiém, nie ten to artykuł traktatu Andrinopolskiego, ale jeszcze XXX artykuł Traktatu Handlowego z roku 1783, *pierwszy zniósł prawo rewizyi*. Brzmienie jego jest następujące: «okręty rossyjskie, w przejściu przez kanał Konstantynopolski, nie mają ulegać *najmniejszemu nawet zatrzymaniu* albo rewizyi, *jakiemikolwiek byłyby ładowne towarami.*» I dalej, art. XXXII: «Wysoka Porta zaręcza, że okręty i statki pod banderą rossyjską, przybywające z morza Czarnego, i przechodzące przez kanał Konstantynopolski, JEŻELI PRZEDTEM ZŁOŻONE BYŁY WYKAZY ICH ŁADUNKÓW, SPRAWDZONE PRZEZ POSŁA ROSSYJSKIEGO i wydany im NIEZWŁOCZNIE firman *iznizefine*, NIE BĘDĄ W ŻADEN SPOSÓB ZATRZYMYWANE, i że takowe okręty, za ukazaniem pomienionego firmanu, przy ich przejściu i wyjściu przez Dardanelle z morza Czarnego będą mogły, bez żadnej zwłoki żeglować dokąd się im podoba. Również, okręty pod banderą rossyjską, przybywające z innych krajów przez Dardanelle z morza Białego, w powrocie do portów ruskich morza Czarnego, w przejściu ich przez Dardanelle z pomienionego morza, za ukazaniem firmanu, który

otrzymały w skutek wykazu ładunku, sprawdzonego przez Posła Rossyjskiego, przepuszczone będą bez zatrzymania. Nakoniec, art. XXXV, okręty ładowne przedmiotami żywności, przybywające z Rossyi lub tam dążące, przez kanał Konstantynopoliński, nie mają ulegać żadnym urządzeniom krajowym. Według traktatu Handlowego z roku 1783 rewizya dopuszcza się (art. XXXIII i XXXIV) w tym *jedynym przypadku*, kiedy jest podejrzenie, że pomiędzy ekwipażem znajdują się poddani Porty, ale i wtedy nawet, ma ona następować *za zgodą* Dworu Rossyjskiego, i z *wielką ostrożnością*, ograniczać się do samego tylko ekwipażu, nie rozciągając się nigdy na towary, nigdy nie utrudniać handlu tranzytowego, nie być nigdy poprzedzoną, towarzyszoną, ani pociągacą za sobą żadnej innej jakiegokolwiek rewizyi, mianowicie rewizyi, mającej na celu sprawdzenie charakteru okrętu, lub *jego przedmiotu żegluga*.

Takie były ugody Rossyi z Państwem Ottomańskim przed wojną. Traktat Andrinopolski w niczem ich nie nadwzględził. Zniesienie więc prawa rewizyi na korzyść Rossyi instnicje już od pół wieku, i tak dalece nie jest strasznym dla niepodległości Porty, tak mało może posługiwać do wpuszczenia armii na jej territorium, że istnieje zarówno i dla innych Mocarstw, mianowicie dla Austrii, Anglii, Francyi i Pruss. Austria otrzymała też zniesienie w Lutym 1784, w formie *Senedu* Sułtańskiego, który obwieszcza w art. V i VII, że poddani Jego Cesarsko - Królewskiej Apostolskiej Mości będą traktowani w Państwie Ottomańskim, na równi z narodami najbardziej uprzywilejowanymi, mianowicie Francuzami, Anglikami, Hollendrami i Rossyanami i że mają zażywać wszystkich prerogatyw, jakich narody najbardziej uprzywilejowane już zażywają, lub w przyszłości dla siebie otrzymają, oraz że mają przebywać swobodnie, jak Rossyanie, kanał Konstantynopoliński i bez żadnej celnej opłaty. W kilka lat później, 30 Października 1799, także prerogatywy zostały udzielone Anglii, w nocie Porty, w której znajdujemy okres następujący: «to ustępstwo, (prawo zawarowane dla okrętów kupieckich angielskich przechodzenia przez kanał Konstantynopoliński), będzie utrzymanie co do okrętów kupieckich Państwa Angielskiego, tak jak się już wykonywa we względzie innych Mocarstw, najbardziej uprzywilejowanych.»

Francya skorzystała też ze zrzecności zapewnienia sobie równych prerogatyw, i zawarowała traktatem z dnia 25 Czerwca 1802, w art. II, że okręty francuzkie, przy wejściu i wyjściu z morza Czarnego, i we wszystkiem, co może sprzyjać swobodnej żegludze, są zupełnie upodobnione okrętom kupieckim narodów, na tém morzu handel prowadzących, i w art. IX, że Francya i Porta zaręczają sobie na wzajem wszystkie korzyści, już udzielone, lub następnie udzielić się mające innym Mocarstwom, tak, jak gdyby takowe korzyści były co do słowa wypisane w obecnym traktacie.

Prussya również poszła za przykładem, danym jej przez Gabinet Wiedeński, Londyński i Paryzki. Upomniała się

dla siebie o też same korzyści, jakie te Gabinety dla siebie otrzymały, i Porta, 17 Lipca 1806 oświadczyła, że poddani i kupcy Prussy będą mogli uczęszczać do wszystkich mórzy, portów i krajów, pod panowaniem Ottomańskim zostających, i że i oni sami i ich okręty, będą traktowane, jak poddani i okręty innych, najbardziej uprzywilejowanych narodów, i będą używały tych samych swobód, przywilejów i prerogatyw.»

Tak więc paragrafy, uwalniające okręty ruskie, przy przejściu przez kanał Konstantynopoliński, od wszelkiego przetrząsania, mającego na celu sprawdzenie ich charakteru lub przedmiotu podróży, nie są nowe i nie datują od traktatu Andrinopolskiego. Tak więc, jakiegokolwiek natury być mogą nasze prawa i prerogatywy w tym względzie, Austria, Anglija, Francya i Prussy, domagały się takichże i je otrzymały. Tak więc, wykonywały je przed nastaniem traktatu Andrinopolskiego. Wykonywają je i teraz, a przeto w żadnym przypuszczeniu nie możemy uznać, iżby miały prawo nam je wyrzucić.

Prawdą jest, że traktat Andrinopolski zniósł postanowienia traktatu z roku 1783, ograniczające objętość i wagę ładunków na okrętach, którym udzielona została swobodna przez kanał Konstantynopoliński żegluga; ale zniósł je na mocy jasnego prawa Rossyi, prawa które CESARZ uważa za bezsprzeczne, prawa, od którego nie odstąpi nigdy, prawa zapewniania i ułatwiania wolnej komunikacyi morskiej i handlowej Swoich prowincyj południowych z Europą i światem. Ta komunikacya nie może mieć miejsca, jak przez kanał Konstantynopoliński, z kąd wynika dla nas nie tylko słuszne żądanie, ale konieczna potrzeba, ale niezbędny obowiązek, zapobieżenia, iżby obce Mocarstwo, stawieniem przeszkód i zwłoki w żegludze po tym kanale, nie pozbawiło części Państwa Rossyjskiego środków handlu i pomyslności, które jej nastęrcza samo przyrodzenie i stanowisko geograficzne. Pod tym względem nasze położenie nie może się porównać z położeniem żadnego innego europejskiego kraju. I z resztą, jakaż ztąd dla Porty wynika szkoda, iż okręt, przebywający Bosfor i Dardanelle, będzie miał nie 26, ale 30 albo 50,000 pudów ładunku? Zaprawdę ta różnica nie może jej sprawić żadnego ani wprost, ani ubocznie uszczerbku, podczas kiedy dla nas byłaby istotnie szkodliwą, ścięśniając zarazem i nasze i tych krajów spekulacye, których okręty zwiedzają nasze porty morza Czarnego, poddając żeglugę pod wyraźne ścięśnienie, kiedy z kądinąd sama Porta, nie odnosząc ztąd żadnego dla siebie pożytku, miałaby tylko możliwość przynoszenia nam szkody. Jeżeliby posiadanie dwóch brzegów cięsniny nadawało takie prawo, o jakim mówi Gabinet Londyński, Danija i Szwecya, porozumiawszy się wzajemnie, mogłyby też nie przepuszczać przez Sund, jak tylko okręty takiego a nie innego kształtu i takiej a nie innej objętości; mogłyby je przetrząsać, zatrzymywać i tym sposobem zamykać morze Bałtyckie dla handlu Rossyi, Anglii, Pruss, i wszystkich innych krajów Europy. Hiszpanija i Ce-

sarz Maroku mogliby rościć podobne prawo we względzie ciążsiny Gibraltaru i zamknąć niemniej ściśle morze Śródziemne. Czyliż podobna przypuścić taki stan rzeczy?

Doktryna o której mowa, jeszcze może dałaby się utrzymać dawniej, kiedy wszystkie brzegi morza Czarnego, należały do Porty; ale teraz, kiedy w większej części przeszły pod panowanie Rosyi, byłoby przeciwnem wszelkim zasadom słuszości, iżby Porta rościła sobie prawo do przewożenia i rozrządzenia żegluga tego morza, jak gdyby była wyłączną jego panią. (D. c. n.)

O CHOLERZE.

W Petersburgu, po 11 Sierpnia pozostawało chorych 129 — w ciągu doby zachorow. 8 — wyzdr. 2 — umarło 4 — po 12 Sierpnia pozostało chorych 131.

W ciągu doby zachor. 12 — wyzdr. 2 — umarło 3 — po 13 Sierpnia pozostało chorych 138.

W ciągu doby zachor. 10 — wyzdr. 7 — umarło 2 — po 14 Sierpnia pozostało chorych 139.

W ciągu doby zachor. 2 — wyzdr. 8 — umarło 3 — po 15 Sierpnia pozostało chorych 130.

KRÓLESTWO POLSKIE.

Warszawa, 8 (20) Sierpnia.

Z powodu powrotu do Królestwa Namiestnika Jego Cesarsko-Królewskiej Mości Xięcia Warszawskiego, Hrabiego Paskiewicza - Erywańskiego, Jenerał - adjutant Hrabia Rüdiger, z polecenia Jego Xiążęcej Mości, objął sprawowanie obowiązków Warszawskiego Wojennego Jenerał-Gubernatora, stosownie do NAJWYŻSZEGO Ukazu z dnia 9 (21) Marca 1854 roku. Zgłaszających się w interessach dotyczących tych obowiązków, przyjmować będzie codziennie o godzinie 10 rano, w mieszkaniu swoim w gmachu Rządowym przy Mennicy Królestwa.

ROZKAZY DO ZARZĄDU CYWILNEGO KRÓLESTWA POLSKIEGO.

W Peterhofie dnia 30 Czerwca 1854 r.

Posunięci za wysługę lat.

Na Assesorów Kollegjalnych: Lekarz Szpitalu Ewangelickiego w Warszawie Doktor Medycyny Chałubiński, ze starszeństwem od 16 Lutego 1849 r.

Z Radców Honorowych: Starszy Pomocnik Szefa Biura Zarządu Inspektora Głównego służby Zdrowia Baraniecki; pełn. obow. Assesora Trybunału Cywil. w Kaliszu, zostający w Biurze Kom. Rząd. Sprawiedliwości Kobylański, Pisarze magazynów solnych: w Nowém-Mieście w gub. Warszawskiej Świetlicki, i w Włodawie w gub. Lubelskiej Sokołowski; Nadzorca domu badań w Płocku Dzierzgowski; — ze starszeństwem: Baraniecki, od 4 Marca 1852, Sokołowski, od 3 Listopada 1848, Świetlicki, od 19 Lipca 1849, Kobylański, od 10 Października 1850, Dzierzgowski, od 30 Lipca 1851 roku.

Na Radców Honorowych: pełniący obow. Assesora Far-

macyjnego w urzędzie Lekarskim gub. Warszawskiej Apte-karz Koope, ze starsz. od 16 Lutego 1849 r.

Z Sekretarzy Kollegjalnych: Nauczyciele Szkoły Wyższej Realnej w Kaliszu Piekarski i Kinicki; pełn. obow. Referenta w Kom. Rząd. Spraw Wewnętrz. i Duchownych, obecnie uwolniony od służby Przyłuski; pełniący obowiązki: Inspektora fabryki tabaczej w Krośniewicach gub. Warszawskiej Syrewicz; Adjunkta Rządu Gubern. Lubelskiego Meyer, i Adjunkta Radcy Prawnego w Rządzie Gubern. Radomskim Jałowiecki; — ze starszeństwem: Piekarski, od 27 Stycz. 1841, Syrewicz, od 13 Marca 1843, Jałowiecki, od 9 Paźdz. 1850, Kinicki, od 6 Kwiet., Przyłuski i Meyer, od 13 Sierp. 1852.

Z Sekretarzy Gubernjalnych na Sekretarzy Kollegjalnych: Pełniący obowiązki: Naczelnika Wydziału w Banku Polskim hrabia Łubieński, i Sekretarzy w Rządach Gubernjalnych: Radomskim Gorecki, i Warszawskim Połujański; były pełn. obow. Sekretarza 2 klasy w Komm. Rząd. Spraw Wewn. i Duchownych, obecnie zostający na etacie Kijowskiego Pro-wianckiego Kommissyonerstwa Szamajew, — ze starszeństwem: Hrabia Łubieński, od 30 Kwietnia 1840, Gorecki, od 6 Kwietnia 1852, Szamajew, od 22 Lutego, Połujański, od 5 Kwietnia 1833 roku.

Z dnia 9 (21) Lipca 1854 r.

Przez postanowienia Rady Administracyjnej.

Mianowani: Assesor Sądu Policji Poprawczej Wydziału Kaliskiego Ignacy Stawiński, pełn. obow. Assesora Trybunału Cywilnego gub. Radomskiej w Radomiu.

Przyjęty do służby, z dymisyonowanych Dominik Zieliński, na Adwokata przy Sądzie Appelacyjnym Królestwa.

Przeniesiony, na własne żądanie: Assesor Trybunału Cywilnego gub. Radomskiej w Radomiu, Assesor Kolleg. Szeple-towski, na pełn. obow. Assesora Trybunału Cywilnego gub. Lubelskiej w Lublinie, z delegacją w tym samym stopniu do Trybunału Cywilnego gub. Augustowskiej 2 Wydziału w Suwałkach.

Przez rozporządzenia Komisji Rządowych i władz oddzielnych.

W Wydziale Kommissji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, mianowani: Kanonik i Professor Prawa Kościelnego w Akademii Duchownej Rzymsko-Katolickiej w Warszawie, Xiądz Leon Topolski, Członkiem Rady Wewnętrznej tejże Akademii; Rachmistrz 1 klasy w Kom. Rząd. Spraw Wewn. i Duchownych, Sekretarz Kolleg. Kazimierz Rutkowski, pełn. obow. Referenta; Rachmistrz 2 klasy, Sekretarz Kolleg. Xawery Bertholdi, pełn. obow. Rachmistrza 1 klasy; Rachmistrz 3 klasy, Sekretarz Kolleg. Alexander Wołchow-ski, pełn. obow. Rachmistrza 2 klasy; Rachmistrz 3 klasy Teofil Chojnowski, pełn. obow. Rachmistrza 2 klasy; Rachmistrz 3 klasy Józef Czosnowski, pełn. obow. Rachmistrza 2 klasy; Podrachmistrz Władysław Radwan, pełn. obow. Rachmistrza 3 klasy; Podrachmistrz Sekretarz Gubern. Henryk Rossman, pełn. obow. Rachmistrza 3 klasy; były Po-

mocnik Buchalteryi w Wydz. Górnictwa przy Kom. Rząd. Przychodów i Skarbu Józef Chojnacki, pełn. obow. Rachmistrza 3 klasy; Kancellista 3 klasy Rejestrator Kolleg. Stefan Polkowski, pełn. obow. Rachmistrza 3 klasy; Podrachmistrz Lucyan Paprocki, pełn. obow. Rachmistrza 3 klasy; Dziennikarz Sekretarz Kolleg. Teofil Łochowski, pełn. obow. Rachmistrza 3 klasy; i Kancellista 2 klasy Alexander Płóński, pełn. obow. Dziennikarza w tejże Kom. Rządowej.

W Zarządzie Zakładów Dobroczynnych, mianowany, Władysław Wyrwicz, pełn. obow. Intendenta Szpitalu św. Rocha w Warszawie.

W Wydziale Komisji Rządowej Sprawiedliwości, mianowani: Pisarz Sądu Policji Poprawczej Wydz. Kalwaryjskiego, Władysław Jabłoński, pełn. obow. Assessora tegoż Sądu; Podpisarz Sądu Pokoju okręgu Sandomirskiego Jan Boguski, pełn. obow. Assessora Sądu Policji Popr. Wydz. Sandomierskiego; Podpisarz Sądu Pokoju okręgu Błońskiego Ignacy Goy, pełn. obow. Assessora Sądu Policji Poprawczej Wydz. Siedleckiego i Podpisarz Sądu Pokoju okręgu Opoczyńskiego Wilhelm Grabowski, pełn. obow. Sądu Policji Poprawczej Wydz. Piotrkowskiego.

Przeniesieni, dla dobra służby: Assesor Sądu Policji Poprawczej Wydz. Piotrkowskiego Tomasz Dmochowski, na pełn. obow. Assessora Sądu Policji Poprawczej Wydz. Włocławskiego, i Assesor Sądu Policji Popr. Wydz. Włocławskiego Adolf Dobiecki, na pełn. obow. Assessora Sądu Policji Poprawczej Wydz. Piotrkowskiego.

W Zarządzie Warszawskiego Wojennego Jenerał-Gubernatora, mianowani: Kontroler Wydz. Kontroli służących w Zarządzie Ober-Policmejsra m. Warszawy, Rejestrator Kolleg. Ludwik Zieliński, pełn. obow. Sekretarza Oddziału meldunkowego; Expédytor Michał Konstański, pełn. obow. Kontrolera; Protokółista Wydz. Policyjno-Sądowego Antoni Marcinkiewicz, pełn. obow. Expedytora; Pomocnik Sekretarza Oddz. meldunkowego, Rejestrator Kolleg. Jan Łuczykowski, pełn. obow. Protokółisty i Kancellista Józef Ciecierski, pełn. obow. Pomocnika Sekretarza w tymże Zarządzie.

— Rozkazem CESARSKIM, z dnia 30 Czerwca, Cenzor Młodszy Warszawskiego Komitetu Cenzury, oraz Starszy Pomocnik Naczelnika Stołu w Zarządzie okręgu Naukowego Warszawskiego, Sekretarz Kollegialny Alexy Broniewski, ponusięty został za wysługę lat, do rangi Radzcy Honorowego, ze starszeństwem od dnia 29 Lipca 1853 roku.

Rada Administracyjna Królestwa, w skutek NAJWYŻSZEGO pozwolenia powrotu do kraju Filipowi Grodzickiemu, jako też na zasadzie postanowienia z dnia 17 (29) Czerwca 1841 roku na przełożenie Dyrektora Głównego Prezydującego w Komisji Rządowej Skarbu, postanowiła, że Filip Grodzicki, wyrokiem Sądu Wojennego, potwierdzonym przez JO. Xięcia Jenerał-feldmarszałka pod dniem 31 Stycznia 1844 roku, skazany na utratę praw cywilnych i na osiedlenie w Syberyi, wraca do używania tychże praw od dnia

9 (21) Listopada 1850 roku jako daty NAJWYŻEJ udzielonego mu ulaskawienia, do której i skutki konfiskaty winny się rozciągać.

— Komisya Rządowa Sprawiedliwości ogłosiła, iż nadane drogą dyplomatyczną akta zejścia osób rodem z Królestwa będących, a mianowicie: Kazimierza Świerczyńskiego, w dniu 9 Listopada 1852 r. w Angers;—Dominika Wagner w dniu 6 Kwietnia 1852 roku w Balma;—Jana Luge w dniu 19 Czerwca 1852 r. w Paryżu,—i Rafaela Lubicz Orłowskiego w dniu 4 Lutego 1853 r. w Rouen zmarłych, Prokuratorowi Królewskiemu przy Trybunale Cywilnym w Lublinie; Mikołaj Maszadro w dniu 10 Lipca 1853 roku w Seltz;—Jana Zawadzkiego w dniu 9 Lipca 1852 r. Montpelier;—Teofila Bleszyńskiego w dniu 1 Maja 1852 r. w Pierzon zmarłych, Prokuratorowi Królewskiemu przy Trybunale Cywilnym w Kaliszu.—Ferdynanda Karskiego w dniu 1 Kwietnia 1853 roku w Dax;—Hipolita Smoleńskiego w dniu 11 Czerwca 1852 r. w Paryżu;—Józefa Broniewskiego w dniu 23 Marca 1853 r. w Batignolles-Monceaux;—Łukasza Łaskowskiego w dniu 21 Sierpnia 1852 r. w Paryżu zmarłych, Prokuratorowi Królewskiemu przy Trybunale Cywilnym w Płocku;—Juliana Łukaszewicza w dniu 28 Marca 1852 r., Marcina Bartoszewicza w dniu 1 Października 1851 roku, Józefa Sławuty w dniu 5 Sierpnia 1852 r., wszystkich w Paryżu,—i Wincentego Skrypkuwas w dniu 14 Maja 1853 r. w St. Malo zmarłych, Prokuratorowi Królewskiemu przy Trybunale Cywilnym w Suwałkach.—Wojciecha Krasnodębskiego w dniu 14 Maja 1852 r. w Orleanie,—i Dominika Czeremowskiego w dniu 13 Września 1852 roku w Seet zmarłych, Prokuratorowi Królewskiemu przy Trybunale Cywilnym w Siedlcach, do odpowiedniego przepisom prawa postąpienia, przesłane zostały.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

HISZPANIA.

Gazeta Madrytska z dnia 12 Sierpnia ogłasza raport Ministrów i Dekret Królowej, tyjący się zwołania Kortezów konstytuujących na 8 Listopada. W sprzeczności z tém co był donosił Mqonitor francuzki (i cośmy też powtórzyli), w raporcie tym i Dekrecie, niemasz najmniejszej wzmianki o tém, że kwestya dynastyjna nie będzie poddana pod rozpoznanie Kortezów.

— Piszą w Nowej Gazecie Pruskiej: «Swoboda Królowej w czynie już nie istnieje; życie jej nawet nie jest bezpieczne, i Ludwik Napoleon wszelkimi sposobami jest proszony, o przysłanie armii francuzkiej na pomoc Królowej Izabelli. Jak we wszystkiem, tak i w tém, najgłębsza tajemnica panuje co do zamiarów Cesarza Francuzów. Rząd Angielski ze swej strony jest bardzo niespokojny, widząc potwór rewolucyjny wzrastający co dnia w sile i wymiarach. Wiemy z dobrego źródła, że Poseł Angielski, lord Howden, zapowiedział Xięciu Espartero, że «dla Anglii byłoby to największą przykrością, jeżeliby Hiszpanija poszła dalej, niż Konstytucya z roku 1857.» Anglija zdaje się daleko niezgadywać postępów rewolucyi, kiedy jej tak skromną zakresła miarę. Niebezpieczne kluby krzewią się po całym Królestwie; i tak np.

Xiąże d'Albeida (Orense), założył w Madrycie klub republikański, który już liczy trzydzieści afiliowanych klubów w prowincjach południowych.

— Dowiadujemy się z pewnego źródła, że generał Narvaez nie wyjechał ze swej wiejskiej rezydencji; jest on tam okrażony prawdziwym dworem wojskowym i cywilnym i jego sekretarze, jakby rządowi ministrowie, negocjują z rozmaitemi Gabinetami. Nie jest to okolicznością bez znaczenia, że dotąd nic nie przedsięwzięto przeciw temu potężnemu człowiekowi.

— W gazecie Madrytskiej z dnia 11 Sierpnia wyczytujemy proklamacją generała don Manuela de la Concha, która pokazuje, jak są błędne wszystkie pogłoski o nieporozumieniach jego z Espartero. W proklamacji tej mówi on do ludności Barcelońskiej: «Slepe posłuszeństwo należy się Rządowi Xięcia Wittoryi, a dla utrzymania porządku, życie na ofiarę przynieść potrzeba.»

Mówią że generał de la Concha, na własną prośbę, złoży kapitaniją generalną Katalonii i zastąpiony będzie przez generała Dulce, który w tym celu wyjechał już z Madrytu. Brat jego don José de la Concha wybiera się do Hawany, gdzie mianowany jest Wielkorządcą na miejsce margrabi de la Pezuela.

Tymczasem odebrano wiadomości z Hawany po 31 Lipca. Kapitan generałay Pezuela ogłosił okólnik, odebrany z Madrytu, z powodu zaszłej rewolucyi. Jest to proklamacya wzywająca mieszkańców do zachowania się spokojnie i wyrażająca nadzieję, że Opatrzność zasłoni swą opieką tron Królowej Izabelli.

— P. Salamanca nie jest w więzieniu, jak w Madrycie mówiono; był on aresztowany, potem wypuszczony na wolność; obecnie jest w Malaga, gdzie zajmuje się posuwaniem robot około dróg żelaznych.

— W *Presse* (Paryskiej) umieszczona jest korespondencya z Madrytu, 12 Sierpnia, z której bierzemy co następuje: «Wnoszą, że don Manuel de la Concha zwątpił, iżby mógł pozostać panem obecnego położenia; co dało powód do tego wniosku, to że wczora, po odebraniu depezy z Barcelony, generał Dulce śpiesznie wyjechał do tego miasta. Jest to właśnie przysły Kapitan generalny Katalonii, od początku bowiem generał de la Concha dawał się słyszeć, że objął rządu jedynie dla utrzymania porządku, poczem niezwłocznie się usunie. — Zapewniają że Rząd dał pozwolenie P. Wiktorowi Hugo i jego rodzinie przenieść się na stały pobyt do Hiszpanii. — Uważają, że od dwóch lub trzech dni, wszystkie okna pałacu Królowej Maryi-Krystyny zostały całkiem zamurowane.»

— Listy do gazety *Zeit* zapewniają, że w przejeździe przez Paryż, Posel Angielski w Madrycie lord Howden, miał kilkakrotnie narady z P. Drouyn de Lhuys i Posłem Hiszpańskim, z których wynikło postanowienie, że Anglija i Francya, będą stanowczo opierały się wszelkiej zmianie dynastyi w Hiszpanii.

— P. Madoz mianowany Gubernatorem Cywilnym Barcelony. — Ayuntamiento Madrytskie wyszło do dymissy; pobudki tego kroku niewiadome. — Don Juan Prim, hrabia Reuss, spodziewany w tych dniach do Paryża w powrocie z Turcyi, jest jednym z najgorętszych przeciwników Espartero, i musimy przypomnieć, że on to, wespół z generałem Narvaez, obalił rządy i regencyą Xięcia Zwycięztwa. — Don Salluste Olozaga mianowany został Posłem w Paryżu; ale to mianowanie będzie przez Rząd Francuzki uważane za osobistą obrazę, bowiem jest to ten sam Olozaga, który, będąc jeszcze adwokatem, prowadził rozmaite processa przeciw dzisiejszej Cesarzowej Francuzów. (G. P.)

TURCYA.

W liście ze Stambułu 3 Sierpnia, do gazety Belgijskiej czytamy:

«Marszałek de St. Arnaud, spodziewany od dni kilku, przybył tu 31 Lipca. Pozostał tylko dwie doby i wczora wrócił do Warny. Miał długie posłuchanie u Sułtana i widział się też z Ministrami Porty, oraz z Posłami Angielskim i Austryackim.»

«Podług ostatnich wiadomości interess o zawarcie pożyczki przez Turcyą nie zdaje się iść zbyt pomyślnie.»

«Rzecz która zprawiła wielkie w Stambule wrażenie, jest to pozwolenie dane Marszałkowej de St. Arnaud, zwiedzenia seraju Sułtańskiego. Dotąd pozwolenie takie udzielone było, temu już bardzo dawno, jednej rosyjskiej damie.»

— Donoszą z Warny, 5 Sierpnia, że tam zabierają faszyny i inne wojenne materyały w wielkich massach. Około 200 okrętów parowych i innych, już wojennych, już prywatnych właścicieli, stały w pogotowiu w Warnie, Mangalia i Kiustendzi, dla zabrania wojsk. Prywatne statki zostały najęte na miesiąc, z przeznaczeniem na wybrzeże Czerkieskie. Wszystkim okrętom flott sprzymierzonych rozkazano zgromadzić się w Balczyk najpóźniej na 15 Sierpnia.

ANGLIJA.

LONDYN, 17 Sierpnia. Sir B. Hall, nowomianowany Ministrem wydziału Zdrowia Publicznego, został bez oporu obrany na nowo deputowanym na Parlament z miasteczka Marylebone (jeden z okręgu Londynu).

— W korespondencyach angielskich czytamy; «Głębokie milczenie, które Królowa Jmé zachowała w swej mowie na zamknięcie Parlamentu we względzie przymierza Anglii z Austryą, uczyniło wielkie na publiczności angielskiej wrażenie, zmniejszając znacznie nadzieje powzięte z ostatnich mów lordów Clarendon i Russell. *Times* zamileza zupełnie o tej okoliczności, która wszystkich uderzyła w mowie Królewskiej.»

— Rząd odebrał od Admirała Napier raporta z dnia 7 i 8 Sierpnia, z których wynika, że wojska francuzkie były wysadzone na południowej, a wojska morskie angielskie i francuzkie na północnej stronie Bomar-Sundu.

Z obu stron siły te ciągnęły na twierdzę, której zajęcie miało nastąpić 9 Sierpnia. Cały ekwipaż obłężny francuzki był się już zebrał i miał przystąpić do czynnego działania. Rossyanie zbili warownie zewnętrzne, co pokazywało zamiar dzielnego bronięcia się.

— Podług gazet szwedzkich eskadra anglo-francuzka na morzu Białem, złożona jest następnie: pod banderą angielską: 1 fregata (President), 4 korwety, 1 bryg i 1 statek parowy; pod francuzką: 1 fregata (le Fort) 5 korwett, 3 skunery, 5 statków parowych. Cała eskadra liczy 374 dział.

— W korespondencyi Nowej Gazety Pruskiej z Londynu, 15 Sierpnia, czytamy: «Cholera, która dotąd bardzo powoli szerzyła się w Londynie, zaczyna przybierać zatrważające wymiary; zaledwo ochłonięto z wrażenia, sprawionego nagłym zejściem lorda Jocelyn, zięcia Vice-hrabi Palmerstona, aż dowiadujemy się o przeniesieniu do Dorchester więźniów trzymanyh w domu poprawy w Millbank, gdzie 16 osób umarło na cholere.» (J. de S.-P.)

FRANCYA.

PARYŻ, 18 Sierpnia. Monitor dzisiejszy ogłasza następną depezę telegraficzną z Bayonny, 17 Sierpnia:

«Postanowieniem Ministerstwa Hiszpańskiego nakazano, iż bronie, odjęte u osób prywatnych, mają być składane w juntach, dla powrócenia ich właścicielom.—Gubernator Madrytu zabrania: rewizyi mieszkań bez prawnego upoważnienia; noszenia broni przez osoby, nienależące do wojska lub milicyi; wszelkich druków i publikacyj bez wypełnienia przepisanych formalności; komentarzy czynionych nad artykułami gazet przez sprzedających po ulicach pojedyncze numera. — Rząd zajmuje się w tej chwili reorganizowaniem Gwardyi Muncypalnej.

«Podług ostatnich nowin z Katalonii, spokojność wraca w Barcelonie, fabryki na nowo się otwierają; Jenerał de la Concha surowo skarcił bataljon Tarragoński, który się był zbuntował.» (J. de S.-P.)

NIEMCY.

AUSTRYA. Depesza telegraficzna z Krakowa donosi, że baron Hess przybył tam 15 Sierpnia. Małżonka jego też pojechała do Krakowa, z kąd wnoszą, że baron na czas przydłuższy tam pozostanie.

Wiedeń, 17 Sierpnia. Król Jmć Portugalski przybył tu wczora wieczorem pod imieniem Hrabi Zuimaraens i wysiadł w pałacu Cesarskim. J. C. W. Arcyksiążę Ferdynand-Maxymiljan, brat Cesarza, spotykał Króla Jmci na stacyi drogi żelaznej.

— W *Indépendance Belge* czytamy: «Gdy rozmaite gazety niemieckie zdawały się powątpiewać o zajęciu Xięztw Mołdawii i Wałachii przez wojska austryackie, pół-urzędowa publikacya *Korrespondencya*, w numerze z dnia 13 Sierpnia zapewnia, że to zajęcie niezwłocznie nastąpi; ale dodaje, że, według wszelkiego podobieństwa, siły, które Austrya tam wprowadzi, nie wyniosą więcej nad 30 lub 40,000 ludzi. Reszta armii czynnej zachowa swe obecne stanowiska, nie-

pomnażając się w swym składzie, ale też i niezmniejszając, dopokąd horyzont polityczny zostawać będzie zachmurzonym. Wojska austryackie wejdą nawet pomimo obecności na lewym brzegu Dunaju wojsk tureckich, ale zgodzono się że te ostatnie, za wkroczeniem austryaków, przejdą na brzeg prawy. (Depeszą telegraficzną z dnia 17 Sierpnia jenerał baron Hess donosi, że w dniu tym dał rozkazy iżby dwie brygady weszły natychmiast do Wałachii).

PRUSSY. Piszą z Berlina, 14 Sierpnia, do gazety Belgijskiej, że Prezes Policyi, P. Hinckeldey, mianowany został Dyrektorem Jeneralnym Policyi; tym sposobem ta gałąź zarządu znajduje się skoncentrowaną w jednym ręku. Dotąd reforma ta miała nieprzpartego przeciwnika w Ministrze Spraw Wewnętrznych P. Westphalen.

— *Korrespondencya Pruska* czyni uwagę, że, warunki pokoju podane w ostatnich czasach przez Mocarstwa Zachodnie, sięgają dalej niż traktat z dnia 20 Kwietnia i dążą do nadania temu traktatowi nowej i bardziej rozległej zasady. Wynika ztąd, że Prussy nie byłyby usposobione do przyjęcia urzędowie tych warunków, przynajmniej bez naradzenia się z innymi krajami Niemieckimi. Tem się potwierdza dawniejsza wiadomość iż pełnomocnikowi Pruskiemu w Wiedniu przesłane zostały instrukcyje, iżby wstrzymał się od znajdowania się przy wymianie not, umówionych 8 b. m. między Posłami Austryackim, Francuzkim i Angielskim.

FRANKFURT. W Monitorze Pruskim, pod rubryką *Frankfurt, 18 Sierpnia*, czytamy: «Na wczorajszym posiedzeniu Sejmu Niemieckiego Austrya i Prussy zakomunikowały odpowiedź Rossyi, pod dniem 17 Czerwca, oraz akta dyplomatyczne, które za nią nastąpiły i zaprosiły Sejm, iżby te akta rozkazał odesłać do Komitetu Spraw Wschodnich, co też przez Sejm zostało postanowiono.» (G. P.)

SZWECYA.

Piszą z Hamburga, 13 Sierpnia, do *Indépendance Belge*: «W skutek rozkazu Króla Jmci Szwedzkiego cała jedna eskadra została rozbrojona i usunięta od czynnej służby, a mianowicie: okręty liniowe *Karol XII* i *Xiężę Oskar*, fregata *la Désirée* i dwie korwety parowe *Gefle* i *Thor*; ekwipaże są odprawiane w miarę jak okręty się rozbrajają; za trzy tygodnie cała ta czynność będzie ukończona.» (R. I.)

WŁOCHY.

Piszą z Turynu, 11 Sierpnia: «Obawy które miano o Turyn we względzie cholery, nieszczęściem się ziściły. Nie chodzi już o osoby zmarłe za przybyciem z Genui; liczą kilkanaście osób dotkniętych cholera z liczby takich mieszkańców którzy weale nie wyjeżdżali z miasta.

Sąd wojenny w Parmie wydał wyrok w sprawie sześciu oskarżonych. Jeden z nich, P. Raschi, lekarz, uznany za niewinnego, pięciu zaś zostali skazani na śmierć. Xiężna Regentka ułaskawiła P. Barilla, negocyanta; inni czterej byli rozstrzelani w przeszłą sobotę w cytadelli.

— Więźnie w Oneglia (w Sardynii) zbuntowali się 7 Sierp-

nia i w sprawionem zamieszaniu jeden ze strażników zabity, a drugi, tudzież jeden z więźniów, ranieni. Powodem do buntu była wzmagająca się w więzieniu cholera.

— Donoszą z Florencyi 11 Sierpnia, że cholera czyni wielkie postępy w Liwurnie. W Sycylii zaś dotąd epidemija nie wtargnęła, i jenerał Filangieri, Gubernator Jeneralny, ogłosił bardzo surowe dekreta, wprowadzające ścisłą kwarantanę. Srodki te, jak się domyślają, są zarówno wymierzone i przeciw przybywaniu do Sycylii emigrantów politycznych, którzy szczególnie są niepożądani przy takim stanie rzeczy, jaki wziął górę w Hiszpanii. (P. P.)

AMERYKA.

STANY ZJEDNOCZONE. Podług ostatniej poczty z New-York, 5 Sierpnia, jenerał Campbell mianowany Posłem Stanów w Londynie. (J. de S.-P.)

NAJPOŹNIEJSZE WIADOMOŚCI.

LONDYN, 18 Sierpnia. Donoszą z New-York, że traktat wzajemności, zawarty między Angliją i Stanami Zjednoczonymi, został zatwierdzony przez Senat tych ostatnich. Akt ten miał za cel urządzenie kwestyj rybołówstwa między dwoma narodami. Amerykanie mają tym traktatem zapewnione sobie prawo łowu na wybrzeżach Ameryki angielskich, a anglicy na wszystkich wybrzeżach Stanów w Oceanie Atlantyckim, prócz połowu łososi w rzekach. Traktat urządził nadto dwa ważne punkta, znosi linię Celną między Kanadą i Stanami i te ostatnie otrzymują prawo wolnej żeglugi na rzece św. Wawrzyńca, i jej kanałach. Ta ugoda w ogólności będzie miała najpomysłniejsze następstwa dla obu narodów.

— W przewidzeniu, że floty i wojska mogą pozostać przez zimę w morzach Bałtyckim i Czarném, Rząd przedsięwzięł środki dla zaopatrzenia ich w ciepłą odzież, i podług *Times*, fabrykanci w Leicester podjęli się dostarczenia wełnianych koszul i pończoch.

— Podczas kiedy niektóre gazety z pewnością twierdziły, że układy o pożyczkę dla Turcyi spełzły na niczém, domy bankowe J. A. Goldsmid i J. Horsley Palmer ogłosiły ją na Giełdzie Londyńskiej, jako już zawartą. Pożyczka ta wynosi 5 milionów funtów sterlingów po 6 od sta; na początek wypuszcza się biletów tylko na 2 miliony funtów, po 80 za sto.

— Sir Edmund Head, Gubernator Nowego Brunswicku, mianowany został Wielkorządczą prowincyj angielskich Ameryki północnej na miejsce lorda Elgin; Gubernatorem Nowego Brunswicku mianowany P. J. H. J. Manners Sutton.

PARYŻ, 20 Sierpnia. Depesza telegraficzna prywatna, odebrana w Paryżu, daje wiadomość z Konstantynopolu z dnia 20 Sierpnia, że wyprawa Anglo-francuzka, która miała odplłynąć z wybrzeża tureckiego, odłożona naprzód z 5

do 15, ostatecznie odroczone została do ostatnich dni miesiąca Sierpnia; «z powodu zbyt rychłych upałów,» jak mówi depesza, ale korespondencya gazety Belgijskiej dodaje «i z powodu cholery.»

— Z Biaritz i Hiszpanii wiadomości są bardzo ważne, i zdaje się rzeczą pewną, że wprędce kwestya Hiszpańska stanie się dla Rządu Francuzkiego niemniej żywotną jak i kwestya Wschodnia. Cesarz w tej chwili negocjuje jednoczasowie w Biaritz, z posłańcem od Królowej Matki, z posłańcem od Królowej Izabelli, od Rządu tymczasowego, od jenerała Narvaez i pracuje z kilku sekretarzami poselstwa francuzkiego. Ludwik Napoleon jest tego przekonania, że koniecznie potrzeba stłumić pożar który się zajął z tamtej strony Pyreneów, iżby nie przeszedł tego przedmurza i nie objął Francyi; a gdy Cesarz Francuzów nie może chcieć ani zmiany dynastyi i usadowienia na tronie hrabi de Montemolin, ani rzeczpospolitej, będzie więc wszelkiemi sposobami utrzymywał Królowę Izabellę.

— P. Olozaga, nowomianowany Poseł Hiszpański w Paryżu, bawi dotąd w Bayonnie.

HISZPANIJA. Gazeta urzędowa z dnia 13 Sierpnia, zawiera Dekret, zatwierdzający wszystkie nagrody i łaski udzielone wojskom przez O'Donnella na początku wojny. Jest to zmniejszenie dwóch lat służby dla prostych żołnierzy, a dla oficerów, aż do podpułkownika włącznie, podwyższenie o jedną rangę. Nagrody pułkowników i jenerałów Królowa Jmć zachowuje własnej swej uwadze.

Dzisiaj też wydany Dekret, przyjmujący dymissyą jenerała Mappela de la Concha na usilną jego prośbę, od urzędu kapitana jenerałnego Katalonii i mianujący jenerała Dulce na jego miejsce.

— Piszą z Madrytu 14 Sierpnia, że w Sewilli, Kadyxie i Grenadzie mocna panuje cholera; w Madrycie zdarzyło się już kilka przypadków epidemii.

— P. Elagasti mianowany Gubernatorem Cywilnym Madrytu.

MADRYT, 16 Sierpnia, (Przez telegraf.) Minister Skarbu P. Callado, wyszedł do dymissyi. — Mówiono znowu o nieporozumieniach zaszłych między Espartero i O'Donnellem.

ATENY, 11 Sierpnia. Oto są niektóre szczegóły o zajściu, zdarzonym w łonie naszego Gabinetu: P. Kalergi, Minister Wojny, chciał wprowadzić niektóre zmiany w umundarowaniu pewnych oddziałów wojska. Król nie zgadzał się; Kalergi pogroził, iż usunie się od zarządu i odjedzie do głównej kwatery wojsk sprzymierzonych, zajmujących Grecyą. Maroćordato prosił Posłów zagranicznych iżby się wdali dla złatwienia sporu; Król przyrzekł był przyjąć propozycyę P. Kalergi, ale przedwczora zwrócił je do Ministerstwa ze swemi uwagami. Wtedy Kalergi, rozgniewany, opuścił Ateny i udał się do Pirei. (J. de S.-P.)